

RAADSINFORMATIEBRIEF

Datum: 15 februari 2022

Zaaknummer: 146847

Documentnummer: 146854

Contactpersoon: Lieke Treffers

Onderwerp: Participatieplan als uitwerking van de procesnotitie Dronten Ontwikkelt

Portefeuillehouder(s): Wethouder G.J. Veldhoen

Geachte leden van de raad,

Hierbij delen wij het participatieplan voor het integrale visietraject en de woningbouwopgave met uw raad. Middels deze brief informeren wij uw raad over: de achtergrond van dit participatieplan, de integratie met de woningbouwopgave, welke financiële gevolgen het heeft en de beoogde planning.

Context

Op 3 februari 2022 heeft uw raad de procesnotitie Dronten Ontwikkelt (2022) vastgesteld. Hierin worden de strategische uitgangspunten van het participatieproces voor de integrale visie uitgezet:

- een spoor van **doorlopende participatie** met vijf Kerngroepen en één Dronter30 (naar het voorbeeld van de Dorpsvisie Swifterbant).
- een spoor van **drie brede participatierondes** om de kwaliteit van het beleid te verhogen en het democratisch proces te faciliteren.

De strategische uitgangspunten van de participatie, zoals geschetst in de procesnotitie Dronten Ontwikkelt, vragen concretisering. Zoals dat gebruikelijk is in Dronten, doen we dat in een participatieplan (bijlage 1). Op 15 februari 2022 heeft het college dat vastgesteld. Het sluit aan op de methodiek beschreven in de collegenota Uitvoeringsnota Inwonersparticipatie en bouwt voort op de uitgangspunten van participatie uit de bestuurlijke startnotitie (2021), het participatiebeleid binnen de Omgevingswet (2021) en hoofdstuk zes uit de procesnotitie Dronten Ontwikkelt (2022).

Integratie met participatie woningbouwopgave

Zoals toegelicht in de procesnotitie Dronten Ontwikkelt (2022) is er sprake van een grote samenhang tussen benodigde inwonersparticipatie van de integrale visie en de woningbouwopgave. In het participatieplan is de integratie van beide participatietrajecten terug te zien in de brede uitvraag in de samenleving. Het participatieniveau, het publiek en de bovenliggende vraag zijn immers hetzelfde bij het integrale visietraject en het participatietraject van de woningbouwopgave. Over de specifieke onderwerpen waarover we in gesprek gaan vindt ambtelijk afstemming plaats.

Vervolg

In het participatieplan wordt aandacht besteed aan de rol van uw raad in het participatieproces. In de tabel op de volgende pagina is opgenomen wanneer betrokkenheid van uw raad in vertegenwoordigende rol bij het participatieproces gepland staan.

Bijlage(n): Participatieplan integrale visie op de leefomgeving

De Rede 1
8251 ER Dronten

Postbus 100
8250 AC Dronten

Telefoon
14 0321

www.dronten.nl

Activiteit	Vertegenwoordigende rol raad
Inventarisatieronde	Januari - februari 2022
Brede uitvraag samenleving, inclusief raad	Maart – april 2022
Bijpraten Kerngroepen en Dronter30 over de doorlopende participatie	Vanaf augustus 2022 tot in 2023
Digitale raadpleging	2023

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van Dronten,

Drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Bijlage(n): Participatieplan integrale visie op de leefomgeving

De Rede 1
8251 ER Dronten

Postbus 100
8250 AC Dronten

Telefoon
14 0321

www.dronten.nl

Participatieplan

De integrale visie op de leefomgeving (inclusief de woningbouwopgave)

Hoe betrekken we de samenleving bij de vormgeving van de toekomst van Dronten?

1. Inleiding

De aanstaande Omgevingswet verplicht gemeenten, provincies en Rijk een omgevingsvisie op te stellen. Een omgevingsvisie schetst vergezichten en geeft richting aan de manier waarop we de fysieke leefomgeving verder willen ontwikkelen en hoe we de kwaliteit daarvan willen beschermen. In Dronten kiezen we ervoor om niet slechts een omgevingsvisie te maken, maar een brede en integrale toekomstvisie. Met de toekomstvisie zetten we een stip op de horizon, onze droom voor de toekomst van de gemeente Dronten. Vanuit het perspectief op onze toekomst kunnen we in het nu beter keuzes maken, om zo richting te geven aan de sociale en fysieke toekomst van Dronten. Dit kan aan de hand van een strategische *integrale visie*. Integraal omdat de inwoners slechts één leefomgeving hebben en zien. Als we leren om aan te sluiten bij de behoeften in die leefomgeving, kunnen we de gemeente Dronten steeds een beetje mooier maken en zo blijven bijdragen aan het geluk van de inwoners. In januari 2021 is daarom door de gemeenteraad van Dronten de bestuurlijke startnotitie over de integrale visie op de leefomgeving (integrale visie) vastgesteld.

In dit integrale visietraject is participatie een centraal onderwerp. Naast dat het een eis is in de Omgevingswet, wil de gemeente Dronten haar inwoners de ruimte bieden om mee te denken en werken aan de toekomst van hun gemeente. Tenslotte, de maatschappij beweegt en Dronten beweegt daarin mee, als onderdeel van het geheel. Samen met de samenleving maken wij de gemeente Dronten en de samenleving voelt zich betrokken bij wat er in eigen omgeving, wijk en buurt gebeurt. Veel mensen willen daar ook over meepraten en meebeslissen waar kan. Het uit te voeren proces wordt beschreven in voorliggend participatieplan. Dit plan is gebaseerd op de methodiek beschreven in de collegenota "Uitvoeringsnota Inwonersparticipatie". Door het maken van dit participatieplan geven we helderheid over rollen en aanpak en vindt besluitvorming hierover plaats aan de start van het proces.

Uitgangspunten van de integrale visie met betrekking tot participatie

Dit participatieplan is de verdere uitwerking van uitgangspunten voor participatie zoals geformuleerd in:

1. Raadsvisie Inwonersparticipatie (2019)
2. Uitvoeringsnota Inwonersparticipatie (2020)
3. Bestuurlijke startnotitie Integrale visie (2021)
4. Procesnotitie Dronten Ontwikkelt (2022)
5. Participatiebeleid binnen de Omgevingswet (2021)
6. Dorpsvisie Swifterbant en Participatie Dorpsvisie Swifterbant (2020, 2021)

Integratie met de woningbouwopgave

In een ideale wereld zouden we eerst de integrale visie afmaken, zodat we met de visie in de hand de opgaven die op ons af komen kunnen toetsen en van daaruit handelen. Maar, opgaven wachten niet tot je klaar bent met het schrijven van je visie. En dus moeten we creatief zijn. Er is gekozen voor een geïntegreerd participatieproces, waar in ieder geval de woningbouwopgave een prominente plek in heeft. Om de woningbouwopgave goed aan te pakken is inbreng nodig vanuit de samenleving over de ontwikkeling van de gemeente, wat we moeten vasthouden, vernieuwen en uitvergroten. En waar we eventueel niet meer op moeten inzetten. De samenleving betrekken voordat er besluitvorming plaatsvindt. Want een woningbouwopgave gaat niet alleen over stenen, maar heeft ook invloed op landschap, leefbaarheid, bereikbaarheidsopgaven, recreatie, klimaatadaptatie

en vele andere thema's. Dat Dronten gaat ontwikkelen betekent wat in de volle breedte, ook voor de toekomst van Dronten. Dus in plaats van een volgorde waarin we eerst de integrale visie vaststellen en vervolgens bepalen hoe we de woningbouwopgave behandelen, hebben we nu twee parallelle sporen te belopen:

- de woningbouwopgave en de keuzes die daarin gemaakt moeten worden, waarbij we de samenleving willen betrekken voorafgaand aan de besluitvorming;
- het proces om tot een integrale visie te komen, waar de samenleving mede-eigenaar van is.

Het integrale visietraject en de woningbouwopgave gaan beiden over de toekomstige samenleving van Dronten. Beide sporen vragen om participatie met de samenleving. Het ligt dan voor de hand om die participatie gezamenlijk uit te voeren, juist omdat beide sporen éénzelfde bovenliggende vraag hebben. Spannend daarbij is dat de woningbouwopgave op onderdelen een bepaalde snelheid van handelen vraagt. (Logisch, want de landelijke woningnood is groot.) En snelheid betekent in dit geval dat er in de zomer 2022 een beslisdocument bij de raad ligt zodat de raad een groeioptie kan kiezen en die aan het college kan meegeven voor de gesprekken met provincie, regio en Rijk.

Dit participatieplan is een uitwerking van het geïntegreerde participatietraject voor zowel het opstellen van de integrale visie als de woningbouwopgave, zoals opgenomen in de procesnotitie Dronten Ontwikkelt van januari 2022.

2. Aanpak

Hoofdstuk 1: Doelen

Waarom willen we inwonersparticipatie bij dit onderwerp?

Naast dat inwonersparticipatie bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie een verplichting is vanuit de Omgevingswet, heeft het voor de totstandkoming van de integrale visie en de totstandkoming van keuzes voor de woningbouwopgave een grote meerwaarde. De inbreng draagt bij aan het ontwikkelen van visie, beleid en instrumenten die ook echt voorzien in de behoefte van de samenleving en zorgt voor overkoepelend integraal beeld. We willen met inwonersparticipatie de kwaliteit van beleid en instrumenten verhogen, bewustwording voor de komende veranderingen creëren en eigenaarschap stimuleren. Betrokkenen denken mee over en formuleren oplossingen voor (de uitdagingen van) de toekomst van Dronten en focus voor hun leef- en werkomgeving.

Het participatiedoel

- Het gesprek met de samenleving en organisatie moet in ieder geval zorgen voor het benutten van kennis en ervaring over de volle breedte van de thema's rond de leefomgeving. Door alle kennis en ervaring te benutten, verbetert de **kwaliteit** van het beleid.
- Daarnaast is het stimuleren van **eigenaarschap** bij betrokkenen een tweede doel. De integrale visie voor Dronten vormen we samen en voeren we samen uit.
- De toekomst van de gemeente Dronten gaat ons allen aan. Daarom willen we ook het **democratisch proces** bij de totstandkoming van de integrale visie goed organiseren en mensen de mogelijkheid geven invloed uit te oefenen.

BEWUSTWORDING

KWALITEIT

BEGRIP

MEDIATION

EIGENAARSCHAP

DEMOCRATISCH PROCES

Hoofdstuk 2: Projectfasen

Het proces tot aan vaststelling van de integrale visie kent een aantal fasen en loopt uiterlijk tot eind 2023. Uiterlijk november 2022 dienen de **Drontense principes** voor de integrale visie gereed te zijn. Voor prioritaire opgaven bieden de Drontense principes handvatten om nieuwe beleidsplannen en nieuwe uitvoeringsnota's te formuleren. Na het opstellen van de Drontense principes worden deze nader uitgewerkt in de daadwerkelijke visie en worden de onderliggende plannen en resultaten opgesteld en geïntegreerd. We hebben het totale proces van het komen tot de integrale visie, inclusief de samenhang met prioritaire opgaven, in verschillende fasen opgeknipt.

[a] Inventarisatie

Een goede inventarisatie vraagt om een brede blik waarbij alle relevante zaken in beeld komen. Als eerste stap is het daarom goed je bewust te zijn van: wie ben je? Waar kom je vandaan? Waar sta je nu? Maar ook: welke opgaven liggen er al? Waar liggen kansen en beperkingen? Waar moet en wil je rekening mee houden? In welke situaties kun je terecht komen? Deze inventarisatie is al gestart en kent diverse spelers: onze interne organisatie, ons gemeentebestuur, maar ook onze externe partners.

[b] Drontense principes

In deze fase kijken wij samen met de gemeenschap vooruit: welke samenleving willen wij zijn? Om goed te kunnen nadenken over een de toekomstige samenleving, moeten de uitgangspunten en kaders helder zijn. Denk aan landelijke trends en ontwikkelingen, de identiteit van onze gemeente, welke kansen en beperkingen van invloed zijn, etc. Deze uitgangspunten en kaders komen voort uit de inventarisatiefase [fase a]. [Fase a] zal de

daadwerkelijke vragen, gespreksonderwerpen en thema's tijdens [fase b] bepalen. Zo komt er voor de woningbouwopgave een Ontwikkeldocument waarin de onderwerpen voor participatie op dit thema worden geduid. De uitkomsten uit [fase b] worden samengevat tot een serie Drontense principes, dat dient als een kader voor keuzes in huidige opgaven. Volgens de huidige planning (zie pagina 11) zijn de Drontense principes voor de zomer 2022 uitgewerkt.

[c] Strategische keuzes in de opgaven

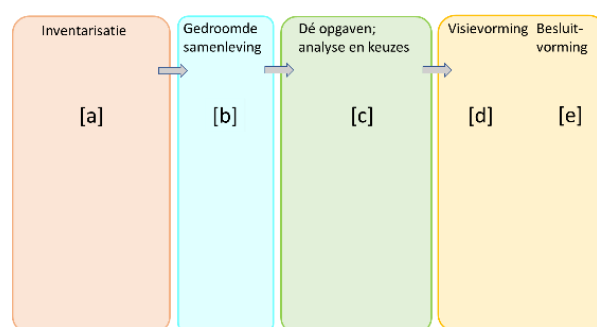
Deze fase vindt idealiter plaats na het vaststellen van de integrale visie in zijn totaliteit. Maar sommige opgaven kunnen niet wachten. Voor deze opgaven biedt het vastgestelde kader uit [fase b] de helderheid die nodig is om op tijd strategische keuzes te kunnen maken. Ook kunnen deze strategische keuzes invloed hebben op de inhoud van de integrale visie. Op deze manier speelt de gemeente tijdig in op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomst van Dronten, terwijl we ook door kunnen met het opstellen van de integrale visie. Het meest urgente voorbeeld is de woningbouwopgave. De informatie uit het Ontwikkeldocument wordt verrijkt met de opbrengsten uit [fase b], zodat de beelden van de samenleving zijn meegenomen in de keuze voor de woningbouwopgave.

[d] Visie-arrangementen

Op basis van de inventarisatiefase en de Drontense principes [fase a en b], en in achtneming van de tot dusver gemaakte keuzes over de opgaven [fase c] wordt duidelijk waaraan we de komende jaren moeten werken. De strategische keuze over de woningbouw wordt hierin dus ook meegenomen. Welke maatschappelijke effecten moeten we nastreven en welke ambities stellen we onszelf om die strategische keuzes naar aanleiding van die gedroomde samenleving waar te maken? Daarbij zijn verschillende accenten mogelijk. Dit verschil in accenten wordt duidelijk in een beperkt aantal visie-arrangementen. Hoe deze visie-arrangementen tot stand komen en definitief worden, wordt verderop in dit plan toegelicht.

[e] Besluitvorming

De gemeenteraad kiest één arrangement en stelt deze vast als de integrale visie. Daarvoor wordt de samenleving geraadpleegd voor een advies. In onderstaande afbeelding worden de verschillende fasen van het proces om tot een integrale visie te komen in relatie tot actuele opgaven en kansen schematisch weergegeven.

Samengevat: we stellen een logische volgorde voor beginnend met:

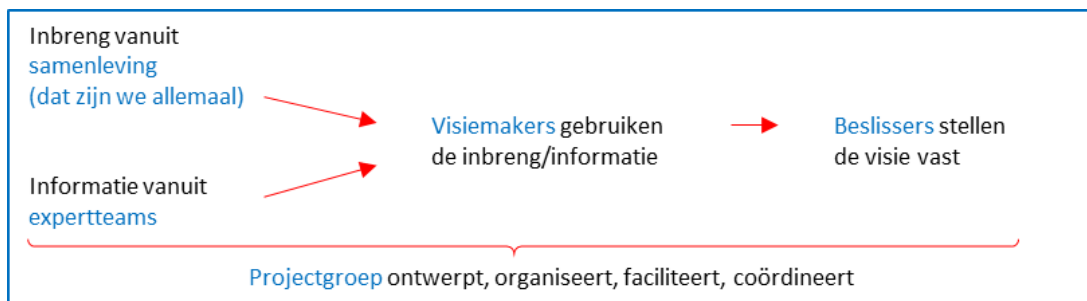
- [a] inventarisatie, dan
- [b] principes over de gewenste samenleving, daarna
- [c] strategische keuzes met betrekking tot woningbouw en andere opgaven, en
- [d] visievorming waarin één en ander tot integrale arrangementen wordt samengebracht en tot slot
- [e] keuze door gemeenteraad (na eventuele tweede raadpleging van de samenleving).

Hoofdstuk 3: Verwachtingen (participatieniveau, -vraag, publiek, instrumenten en rollen)

Binnen het voorgestelde traject zijn op verschillende momenten verschillende mensen nodig die een bepaalde rol aannemen. De diverse rollen in het project worden als volgt geformuleerd:

- **beslissers** die verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de visie, dit is de gemeenteraad;
- **visiemakers** die het participatieplan uitvoeren en op die manier de integrale visie opstellen, dit zijn zowel medewerkers van de ambtelijke organisatie als inwoners en partners van de gemeente Dronten;
- **de samenleving** die op verschillende momenten in het stappenplan gevraagd wordt om inbreng aan te leveren bij de visiemakers, dit zijn de inwoners van Dronten, maar ook de partners, medewerkers en bestuurders van de gemeente. Dit is ook de inbreng die nodig is voor de woningbouwopgave;
- **experts** die vanuit hun inhoudelijke expertise de visiemakers en de samenleving voeden met informatie, deze expertteams bestaan uit medewerkers van de gemeentelijke organisatie en van onze partners;
- **projectgroep integrale visie** die zorgt voor het juiste proces, de organisatie en de coördinatie.

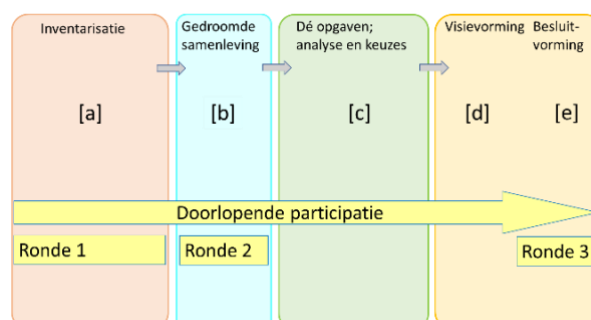
Onderstaande afbeelding is de schematische weergave van de rollen en verhoudingen.

Het participatieproces met de diverse deelnemers uit de samenleving bestaat uit twee sporen:

1. Doorlopende participatie (wordt verderop toegelicht), via:
 - Kerngroepen, bestaande uit *visiemakers*
 - Dronter30, bestaande uit *visiemakers*
 - Expertteams
2. Drie brede participatierondes op geplande momenten (wordt verderop toegelicht), via:
 - Ronde 1: Terugkijken en rondkijken met participanten uit de *samenleving*
 - Ronde 2: Een creatieve vorm waarmee we de samenleving ingaan, wij denken nu aan een Participatietour of Visiefestival de DronterDuizend, voor participanten uit de *samenleving*
 - Ronde 3: (Digitale) raadpleging van de participanten uit de *samenleving*

Uiteraard kunnen de vormen nog wijzigen naar aanleiding van de beschikbare tijd en financiële middelen, en ontwikkelingen buiten onze invloedssfeer (zoals de coronapandemie). Onderstaande afbeelding is een schematische weergave van de sporen uit het participatieplan tijdens het doorlopen van de projectfasen.

Participatiespoor 1 - Doorlopende participatie: Kerngroepen en Dronter30

Als gemeente kunnen we niet in ons eentje de beoogde effecten en ambities uit de op te stellen integrale visie realiseren. Daarvoor hebben we anderen nodig. Daarom is het belangrijk om bijvoorbeeld (semi)professionele partijen als partner van het begin aan te laten sluiten. Zij voelen zich eigenaar van de integrale visie, maar ook straks van de uitvoering. We kiezen daarom voor een spoor van doorlopende participatie, in de vorm van Kerngroepen¹ en Dronter30. De Kerngroepen en Dronter30 hebben de rol van *visiemaker* in ons participatieplan. De gebruikers van een gebied vaardigen vertegenwoordigers af naar de Kerngroep van hun gebied. Dit kunnen inwoners, partners en ambtenaren zijn. De Kerngroepen worden inhoudelijk geadviseerd door expertteams, en gevoed door inbreng vanuit de brede samenleving. Met die informatie werken de Kerngroepen aan verschillende visie-puzzelstukjes per gebied. Op deze manier wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan de belangen van de samenleving en is de samenleving mede-eigenaar van de integrale visie.

De Dronter30 bestaat uit een afvaardiging van mensen uit de diverse Kerngroepen en voegt alle visie-puzzelstukjes samen tot een integrale visie. Doordat de Kerngroepen zijn vertegenwoordigd kunnen de diverse visie-puzzelstukjes qua vorm op elkaar afgestemd worden en wordt samen bepaald welke overkoepelende inhoud in de integrale visie terecht komt.

Een groep die speciale aandacht verdient in dit proces zijn de jongeren van Dronten. De integrale visie gaat tenslotte over de toekomst en jongeren zijn de adviseurs van de toekomst. Om dat te borgen zouden we via de scholen de jongeren actief kunnen benaderen om (bijvoorbeeld) deel te nemen aan een Kerngroep of als jongeren-adviesteam mee te denken met de Dronter30.

Participatieniveau: "coproduceren". De gemeente en Kerngroepen en Dronter30 komen gezamenlijk een agenda overeen, waarna gezamenlijk naar oplossingen wordt gezocht. Dit is de op één na hoogste niveau van invloed in de participatieladder van Dronten. Uiteindelijk ligt de beslissingsbevoegdheid bij de gemeenteraad, maar krijgt de samenleving een grote rol van invloed in het voortraject².

Participatievraag: wat is de beste integrale visie voor uw Kerngebied? Per fase zullen de participatievragen nader worden geduid.

Stakeholders/publiek en instrumenten: de samenstelling van kerngroepen en de Dronter30 vraagt een zorgvuldige afweging. In lijn met de bestuurlijke startnotitie worden de Kerngroepen ingedeeld op gebiedsniveau, te weten: Dronten, Swifterbant, Biddinghuizen, Bedrijfsterrein en Buitengebied. Het is belangrijk om voldoende afspiegeling van de achterbannen te realiseren. Verder is het goed ook te anticiperen op de mogelijkheid van instandhouding van de Kerngroepen, met bijvoorbeeld samenwerkingspartners, tijdens de uitvoering van de integrale visie. De exacte vormgeving van de Kerngroepen en Dronter30 wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan, na vaststelling van dit participatieplan.

Rol college:

- college stelt het participatieplan vast en draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering ervan;

¹ De Kerngroep Swifterbant die is opgericht naar aanleiding van de Dorpsvisie Swifterbant kan in stand blijven. De Dorpsvisie Swifterbant dient als inbreng voor het visie-puzzelstukje van Swifterbant.

² De keuze voor het niveau van coproductie is bewust. Er zijn andere manieren om eerder invloed te laten uitoefenen door inwoners dan meteen overgaan naar het niveau van meebeslissen. Dat is vergaand en raakt ook de invloedssfeer van de gemeenteraad.

- college is verantwoordelijk voor de met enige regelmaat gefaciliteerde gesprekken tussen de Kerngroepen, Dronter30 en de gemeenteraad;
- college draagt zorg voor het raadsvoorstel om de drie visie-arrangementen die dit proces gaat opleveren vast te stellen.

Rol gemeenteraad: van de drie typen rollen van de gemeenteraad (kaderstellend, controlerend en vertegenwoordigend) is de **kaderstellende** rol van belang in het doorlopende participatiespoor [fase a t/m d]:

- met het vaststellen van de strategische uitgangspunten van participatie (procesnotitie, januari 2022) stelt de gemeenteraad kaders voor het participatietraject;
- vervolgens gaan de Kerngroepen en Dronter30 inhoudelijk bezig met de vormgeving van diverse arrangementen van maatschappelijke effecten en ambities. De gemeenteraad wordt met enige regelmaat bijgepraat door de Kerngroepen en Dronter30 [fase a t/m d];
- door het vaststellen van de drie arrangementen [fase d] stelt de gemeenteraad wederom kaders voor een deel van het participatietraject (de derde participatieronde (zie hieronder));
- dat is gelijk het markeringspunt waarmee Visievorming [fase d] door de Kerngroepen en Dronter30 wordt afgerond. Naar het voorbeeld van Dorpsvisie Swifterbant wordt nagedacht over het voortzetten van de Kerngroepen (en Dronter30) na afronding van de visievorming.

Expertteams als inhoudelijke beleidsmakers

Voor de integrale visie is een kapstok gemaakt met zestien beleidsthema's om de inhoudelijke informatie gestructureerd in te verzamelen: het themabord voor de visie. De thema's zijn integraal en omvatten zowel het fysieke domein als het sociale domein van de gemeente Dronten. De expertteams bestaan zowel uit medewerkers van de gemeente Dronten, als externe experts (inwoners en/ of organisaties). De expertteams leveren de inhoudelijke kennis en expertise over wat er mogelijk is in een beleidsthema, wat relevant is en wat urgent. De woningbouwopgave is het meest urgente voorbeeld hiervan. De expertteams vormen daarmee een bron van inhoudelijke informatie die relevant is voor de diverse participatierondes met de samenleving. Maar dat is het niet het enige. Om echt integraal te kunnen werken, is het een mooie stap als toekomstige beleidsplannen ook integraal worden opgesteld. Deze zestien opgestelde beleidsthema's kunnen hiervoor een goede basis zijn.

Participatiespoor 2 - Drie participatierondes op geplande momenten

We stellen voor om drie participatierondes in te richten om de inwoners en partners uit de samenleving mee te laten denken en creëren over de toekomst van hun eigen leefgebied.

Eerste ronde (terugkijken en rondkijken)

De eerste ronde vindt plaats tijdens de inventarisatie (fase [a]). De sessies zijn bedoeld om identiteit in beeld te brengen, om trends en ontwikkelingen te ontwaren en om aflopend beleid te evalueren (sociaal domein, woonvisie, etc.). Deze sessies en evaluaties worden uitgevoerd door de expertteams en inventariseren welke onderwerpen een belangrijke rol gaan spelen in de toekomst van Dronten. Hier wordt ook gebruikt gemaakt van recente sessies en onderzoeken, bijvoorbeeld uit het participatietraject van het gemeentehuis of uitgevoerde evaluaties. De opbrengsten komen beschikbaar voor de visiemakers (kerngroepen en Dronter30) en vormen ook input voor de tweede ronde.

Participatieniveau: "raadplegen/consulteren". De gemeente bepaalt agenda en vraagt betrokkenen om een reactie. De gemeente is niet gebonden aan de uitkomst. Maar door te consulteren en te inventariseren krijg je

reacties op het vraagstuk. Als je die reacties verwerkt voor besluitvorming dan heb je aan de voorkant gelijk een groter draagvlak.

Participatievraag: wat is belangrijk om rekening mee te houden tijdens het formuleren van de integrale visie (identiteit, kennis, ervaringen, trends, ontwikkelingen, evaluaties, analyse van de al bekende opgaven, etc.)? De focus ligt op het terug- en rondkijken (verleden, heden).

Stakeholders/publiek en instrumenten: deze participatieronde kent diverse vormen van inbreng. Allereerst wordt lopend beleid geëvalueerd door verschillende onderzoeken. In deze evaluaties wordt de samenleving (in de vorm van organisaties, maar ook inwoners) bevraagd over het beleid in onze gemeente. Dit wordt samengevat in rapportages, welke als input dienen voor de integrale visie. Daarnaast organiseren we identiteits-, terug- en rondkijksessies. Tijdens deze sessies nodigen we participanten vanuit (partners in) de samenleving, college- en raadsleden en medewerkers uit de organisatie. Deze ronde levert een beeld op van de huidige samenleving.

Rol college:

- college kan deelnemen aan de identiteitssessies en aan de terug- en rondkijksessies;
- college kan inbreng leveren in diverse beleidsevaluatietrajecten.

Rol gemeenteraad: de drie participatierondes op geplande momenten zijn inbreng voor het doorlopende participatiespoor, inbreng voor de Kerngroepen en de Dronter30. Van de drie typen rollen van de gemeenteraad (kaderstellend, controlerend en vertegenwoordigend) is met name de **vertegenwoordigende** rol van belang in deze participatieronde [fase a]:

- gemeenteraad kan deelnemen aan de identiteitssessies en aan de terug- en rondkijksessies;
- gemeenteraad kan inbreng leveren in diverse beleidsevaluatietrajecten.

Tweede ronde (Drontense principes)

De tweede ronde is onderdeel van de Drontense principes (fase [b]) en kijkt daarmee vooruit. We willen een groot publiek bereiken en halen bij hen op wat de drijfveren, dromen en wensen, maar ook wat de zorgen en suggesties voor de samenleving in Dronten zijn. Deze tweede ronde levert een beeld op van de gewenste samenleving.

Participatieniveau: “raadplegen/consulteren”. De gemeente bepaalt de agenda en vraagt betrokkenen om een reactie. De gemeente is niet gebonden aan de uitkomst. Maar door te consulteren en te inventariseren krijg je reacties op het vraagstuk. Als je die reacties verwerkt voor besluitvorming dan heb je aan de voorkant gelijk een groter draagvlak.

Participatievraag: hoe ziet de gewenste samenleving eruit? De daadwerkelijke invulling van vragen wordt gevormd door de opbrengsten uit de inventarisatie. De focus ligt hier op het vooruitkijken (toekomst).

Stakeholders/publiek en instrumenten: we willen een zo'n breed mogelijk publiek als mogelijk benaderen. Hiervoor willen we gebruik maken van een creatieve vorm, bijvoorbeeld een Participatietour of de DronterDuizend. Tijdens deze participatieronde proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten op de behoeften van (groepen) inwoners, maar het blijft altijd zo dat sommige mensen niet mee willen doen. De exacte vormgeving wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan, aanvullend op dit participatieplan. In de verdere uitvoeringsplannen gaan we specifiekere doelgroepen en daarbij passende vormen bepalen.

Rol college:

- college kan prioritaire onderwerpen aandragen;
- college draagt zorg voor een raadsvoorstel voor het vaststellen van de Drontense principes.

Rol gemeenteraad: de drie participatierondes op geplande moment zijn inbreng voor het doorlopende participatiespoor, inbreng voor de Kerngroepen en de Dronter30. Van de drie typen rollen van de gemeenteraad (kaderstellend, controlerend en vertegenwoordigend) is met name de **vertegenwoordigende** rol van belang in deze participatieronde [fase b]:

- gemeenteraad kan deelnemen aan de participatieronde, bijvoorbeeld in de vorm van een Participatietour of DronterDuizend;
- gemeenteraad stelt de Drontense principes vast.

Tussen de tweede en derde ronde (samenhang met doorlopende participatie)

Met alle opbrengsten uit de eerste en tweede ronde kunnen de visiemakers verder aan de slag (fasen [c] en [d]). De Kerngroepen bouwen elk verder aan hun eigen stukje visie en de Dronter30 brengt het allemaal samen in een gemeentebreed arrangement. Of beter gezegd: de Dronter30 stelt drie arrangementen samen, met verschillende accenten. Dat maakt het mogelijk voor samenleving en gemeenteraad om hierover het gesprek aan te gaan. Tijdens de vormgeving van diverse arrangementen van maatschappelijke effecten en ambities wordt de gemeenteraad met enige regelmaat bijgepraat door de Kerngroepen en Dronter30 (fasen [c] en [d]).

Derde ronde (raadpleging)

Na vaststelling van de visiearrangementen door de gemeenteraad in [fase d], worden ze voorgelegd aan de samenleving. De samenleving kan dan een voorkeur uitspreken voor één van de arrangementen. Dit advies wordt meegenomen in de uiteindelijke vaststelling van de integrale visie.

Participatieniveau: "raadplegen/consulteren". De gemeente bepaalt agenda en vraagt betrokkenen om een reactie. De gemeente is niet gebonden aan de uitkomst. Maar door te consulteren en te inventariseren krijg je reacties op het vraagstuk. Als je die reacties verwerkt voor besluitvorming dan heb je aan de voorkant gelijk een groter draagvlak.

Participatievraag: welk visie-arrangement vindt u het meest passend voor de gemeente Dronten?

Stakeholders/publiek en instrumenten: de brede samenleving wordt hiervoor benaderd. Er wordt gedacht aan een digitale raadpleging om zoveel mogelijk mensen de kans te geven inbreng te leveren. De exacte vormgeving wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan, aanvullend op dit participatieplan.

Rol college:

- biedt de uiteindelijke visie-arrangementen aan aan de gemeenteraad, inclusief een advies over welk visie-arrangement het meest passend is voor de gemeente Dronten. Het advies van de samenleving wordt meegewogen in het advies van het college.

Rol gemeenteraad: van de drie typen rollen van de gemeenteraad (kaderstellend, controlerend en vertegenwoordigend) is de **kaderstellende** rol van belang in deze participatieronde [fase e]:

- door het vaststellen van de integrale visie, inclusief één van de drie arrangementen van maatschappelijke effecten, stelt de gemeenteraad kaders voor het toekomstig beleid in gemeente Dronten en de uitvoering ervan. Het advies van het college en daarmee het advies van de samenleving wordt meegewogen in hun besluit.

3. Randvoorwaarden, middelen en planning

Dit hoofdstuk richt zich op de randvoorwaarden, benodigde middelen voor en beoogde planning van het participatieplan zoals omschreven in het vorige hoofdstuk.

Randvoorwaarden

De gemeente Dronten ziet graag een innovatieve aanpak van participatie. In dit participatieplan is vooral de doorlopende participatie een unieke vorm bij het opstellen van een integrale visie (of omgevingsvisie zoals andere gemeenten). Met de overige participatierondes beogen we vooral om een zo'n breed mogelijk publiek te bereiken. Of zij ook daadwerkelijk gebruik maken van de mogelijkheid om te participeren is aan hen.

Het is goed om te beseffen dat de coronapandemie nog van invloed gaat zijn op diverse onderdelen van het participatieplan. Dat betekent dat we niet zo groots en meeslepend de maatschappij in kunnen gaan, of dat sommige gesprekken via een digitaal programma (bijvoorbeeld Teams of Zoom) zullen plaatsvinden in plaats van een fysieke afspraak. Dit vraagt flexibiliteit van zowel de organisatoren als de deelnemers, en het vraagt dat we voor sommige onderdelen twee uitvoeringsplannen uitwerken: een fysieke vorm en een digitale vorm.

Dit participatieplan kost tijd van zowel de projectgroep als een bredere groep collegae. Er moet dus tijd beschikbaar zijn voor het organiseren van en deelnemen aan diverse sessies, expertteams of Kerngroepen. Hierover wordt afstemming gezocht via de teammanagers en afdelingshoofden.

De uitvoering en begeleiding van het participatieplan zal deels door de organisatie zelf en deels als opdracht bij een externe partij worden belegd. Belangrijk hierbij is dat deze externe partij kan meedenken over instrumenten, zeker voor onderdelen die beïnvloed worden door de coronapandemie, maar vooral dat zij over de benodigde organisatiekracht beschikken.

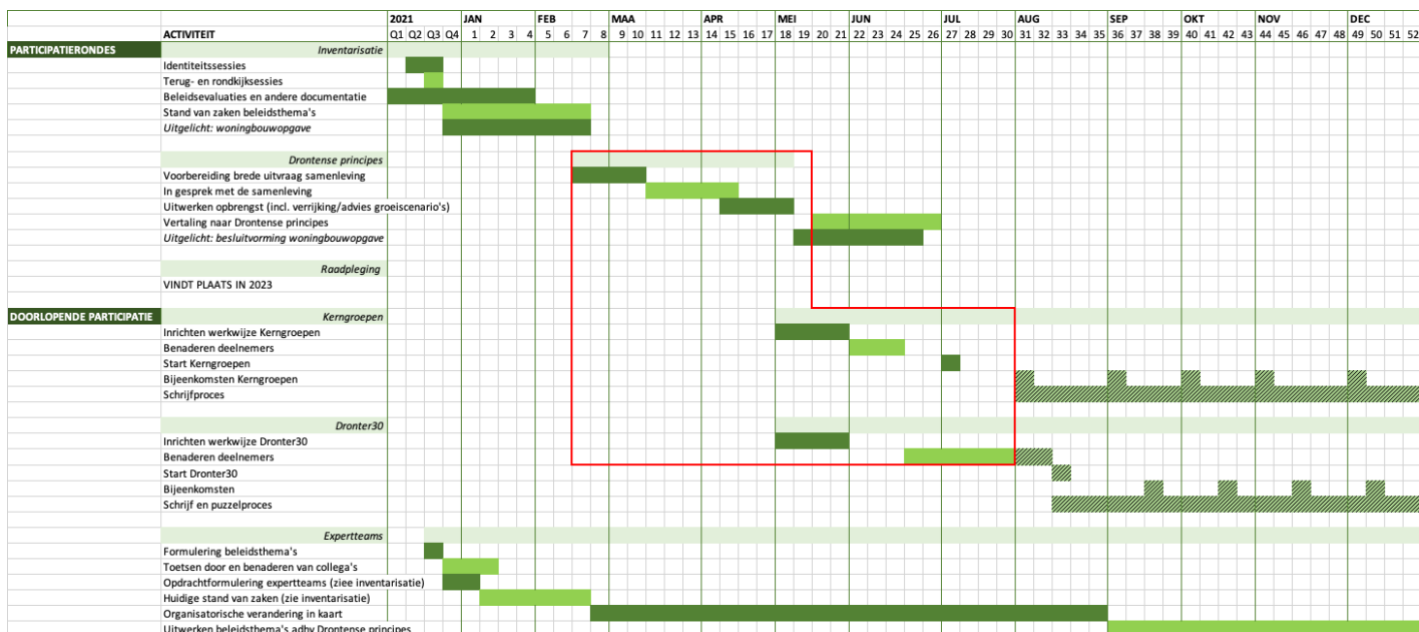
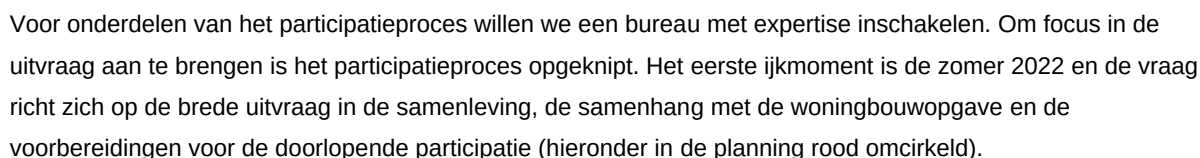
Middelen/begroting

Binnen het invoeringsbudget Omgevingswet (FCL 6810200) is op dit moment voor de visie ongeveer €100.000,- beschikbaar (na aftrek van reeds aangegane verplichtingen). Dit budget is niet alleen bestemd voor de uitvoering van dit participatieplan, maar voor het totale traject om tot de visie te komen. Er moet ook geld worden besteed aan bijvoorbeeld:

- de uren van medewerkers om op inhoud mee te doen (extern inhuren zodat vaste collega's tijd en ruimte krijgen om mee te werken aan de visie);
- begeleiding van de Kerngroepen en de D30 door collega's of externe inhuur;
- de inzet van communicatiemiddelen en PR-materiaal;
- begeleiding van de organisatie in de nieuwe manier van werken die de integrale visie met zich meebrengt;
- etc.

De kosten voor de uitvoering van het eerste deel van dit participatieplan (zie kopje *Planning*) kunnen worden gedekt uit het invoeringsbudget Omgevingswet. Deze kosten worden geraamd op €30.000,-. Voor het tweede deel van het participatieplan (het begeleiden van de Kerngroepen en Dronter30) wordt een apart budget aangevraagd bij de kadernota.

De samenhang met diverse prioritaire opgaven, met name de woningbouwopgave, maakt dat we voor het uitvoeren van het participatieplan een strakke planning hanteren. Onderstaand is een beoogde planning van de participatie-onderdelen weergegeven voor 2022. Hierin gaan we ervan uit dat we in februari kunnen starten met de voorbereidingen voor de tweede participatieronde, en voor de zomer de benodigde voorbereidingen kunnen treffen voor de doorlopende participatie. Uiteraard loopt de doorlopende participatie verder door, en vindt op een later moment de (eventuele) laatste participatieronde plaats.

Dit moment hebben we zo gekozen, omdat dit onderdeel een expertise op participatie en communicatie vraagt. Ook is nog niet duidelijk in hoeverre het visievormende proces (arrangementen) en de bijeenkomsten van de Kerngroepen en Dronter30 door medewerkers van de gemeente begeleid kan worden. We gebruiken de periode tot de zomer ook om dat helder te krijgen, zodat een eventuele opdracht voor het vervolg meer toegespitst is op de situatie in Dronten. Het vervolg zal zich vooral richten op het begeleiden van de Kerngroepen en Dronter30 (eventueel inclusief het visievormende proces), maar afhankelijk van de geïnterviewde behoefte in Q1 en 2 van 2022, zou het ook kunnen dat het begeleiden van de expertteams tijdens het uitwerken van diverse beleidsthema's onderdeel wordt van de opdracht. Een andere optie is dat het begeleiden van het visievormende proces en/of de beleidsthema's in beleidsplannen door de organisatie zelf of door een bureau met een expertise op dat vlak wordt begeleid. Hiervoor volgt inhoudelijk een apart voorstel.

